

Một số biện pháp chăn nuôi theo hướng An toàn sinh học

I. Hãy phòng bệnh cho đàn lợn bằng các biện pháp an toàn sinh học để chủ động ngăn ngừa mầm bệnh xâm nhập và tiêu diệt mầm bệnh.

AN TOÀN SINH HỌC ĐỂ PHÒNG BỆNH CHỦ ĐỘNG BẰNG CÁCH LY + VỆ SINH + KHỬ TRÙNG											
4 CÓ	5 KHÔNG	6 NHỚ									
1. Có hàng rào/ lưới che an toàn 2. Có dụng cụ riêng cho khu nuôi 3. Có bảo hộ lao động an toàn 4. Có hồ khử trùng tại cổng/ cửa khu nuôi	1. Không cho lợn ăn thức ăn thừa chưa được nấu chín kỹ 2. Không cho người lạ, phương tiện vào khu vực chăn nuôi 3. Không nuôi chung lợn với động vật khác 4. Không bán chạy, giết mổ lợn bệnh/chết 5. Không vứt xác lợn, xả nước thải/chất thải chăn nuôi chưa qua xử lý ra môi trường	1. Nhớ theo dõi sức khỏe đàn lợn hàng ngày 2. Nhớ sử dụng nước sạch, thức ăn bảo đảm 3. Nhớ bổ sung dinh dưỡng, vitamin 4. Nhớ vệ sinh khử trùng chuồng nuôi, dụng cụ, phương tiện 5. Nhớ khai báo khi có lợn bệnh/chết 6. Nhớ tiêu hủy lợn bệnh/chết theo đúng hướng dẫn.									
* Khi phát hiện nghi ngờ liên quan tới dịch bệnh hãy báo ngay cho chính quyền địa phương hoặc nhân viên thú y xã: <table><tr><td>- Lê Thị Xuân Trang</td><td>- Phó trưởng phòng Kinh tế</td><td>- ĐT: 0963.716.878</td></tr><tr><td>- Lương Trung Nghĩa</td><td>- Chuyên viên phụ trách</td><td>- ĐT: 0902.585.068</td></tr><tr><td>- Nguyễn Văn Hiến</td><td>- Nhân viên thú y xã</td><td>- ĐT: 0938.252.072</td></tr></table>			- Lê Thị Xuân Trang	- Phó trưởng phòng Kinh tế	- ĐT: 0963.716.878	- Lương Trung Nghĩa	- Chuyên viên phụ trách	- ĐT: 0902.585.068	- Nguyễn Văn Hiến	- Nhân viên thú y xã	- ĐT: 0938.252.072
- Lê Thị Xuân Trang	- Phó trưởng phòng Kinh tế	- ĐT: 0963.716.878									
- Lương Trung Nghĩa	- Chuyên viên phụ trách	- ĐT: 0902.585.068									
- Nguyễn Văn Hiến	- Nhân viên thú y xã	- ĐT: 0938.252.072									

*** NHỮNG VIỆC BÀ CON CẦN LƯU Ý:**

- Thường xuyên theo dõi để phát hiện sớm lợn ốm/ bệnh, chết bất thường; lợn có thể có một số biểu hiện bà con dễ quan sát thấy: Sốt cao (40–42°C), lợn ủ rũ, bỏ ăn và có thể chết rất nhanh, thậm chí trước đó không kịp xuất hiện dấu hiệu rõ rệt của bệnh. Nhiều con có vùng da đỏ hoặc tím ở tai, bụng, chân, đặc biệt dễ nhận thấy trên lợn da trắng. Trước khi chết 1–2 ngày, lợn thường thở gấp, khó thở, viêm mắt, nôn mửa, tiêu chảy (có thể lẫn máu), mất thăng bằng hoặc co giật...).

- Cách ly ngay (nhốt riêng) lợn nghi bệnh khỏi đàn và báo ngay cho nhân viên thú y hoặc chính quyền địa phương.

☐☐ LƯU Ý ĐẶC BIỆT:

☐ Việc vận chuyển, chôn/tiêu hủy lợn, xử lý chất thải chăn nuôi phải bảo đảm kỹ thuật (đào hố sâu, rắc vôi, nén chặt, đắp đất thành mô cao và có rãnh thoát nước xung quanh,...) theo hướng dẫn của nhân viên thú y hoặc chính quyền địa phương.

☐ Tuyệt đối không vứt xác lợn ra môi trường, đặc biệt là sông, suối, ruộng, ao, hồ, nơi công cộng.

☐ Mọi biện pháp vệ sinh, tiêu độc khử trùng, biện pháp bảo đảm an toàn cho đàn lợn ... bà con tuyệt đối tuân thủ theo hướng dẫn của cơ quan chức năng.

II. MỘT SỐ BIỆN PHÁP AN TOÀN SINH HỌC CƠ BẢN

1. Đối với chuồng trại và dụng cụ chăn nuôi:

- Cải tạo chuồng nuôi, bảo đảm thoáng mát, nền cao ráo, thoát nước tốt.
- Có hố/chậu chứa thuốc sát trùng hoặc rắc vôi bột trước cửa chuồng, lối vào khu vực chăn nuôi, trước cổng nhà.
- Có rãnh thoát nước (để bỏ vôi vào nước) xung quanh khu vực chuồng nuôi.
- Có tường, lưới hoặc bạt che xung quanh, bảo đảm che kín để ngăn chim, chuột, các loài gặm nhấm khác, côn trùng, động vật nuôi khác không xâm nhập vào trong chuồng nuôi.
- Tách biệt chuồng nuôi lợn với khu sinh hoạt của gia đình, với chuồng nuôi động vật khác và khu vực công cộng.
- Có ủng/dép, dụng cụ chăn nuôi, dụng cụ để vệ sinh chuồng nuôi sử dụng riêng trong khu vực chăn nuôi (không mang giày dép, dụng cụ ở bên ngoài vào); sử dụng riêng dụng cụ chăn nuôi cho mỗi khu chuồng và phải được vệ sinh, khử trùng trước và sau khi sử dụng; dụng cụ chứa đựng thức ăn thừa, thức ăn thu gom từ nhà hàng/bếp ăn phải được vệ sinh khử trùng trước và sau khi sử dụng.
- Không sử dụng kim tiêm, xi lanh chung cho các chuồng nuôi.
- Phát quang bụi rậm, dọn dẹp sạch khu vực xung quanh chuồng nuôi.

2. Kiểm soát người và phương tiện:

- Có biện pháp kiểm soát, hạn chế tiếp xúc với lợn, không cho người ngoài, thương lái, xe vận chuyển lợn hoặc thức ăn chăn nuôi vào khu vực chuồng nuôi.
- Nếu bắt buộc phải vào khu vực chuồng nuôi:
 - + Người: Thay quần áo hoặc mặc quần áo bảo hộ, vệ sinh khử trùng tay, thay ủng/dép sử dụng riêng trong khu vực chuồng nuôi;
 - + Phương tiện: Khử trùng toàn bộ phương tiện, đặc biệt là bánh xe, gầm xe bằng dung dịch sát trùng.

3. Kiểm soát thức ăn và nước uống:

- Không dùng thức ăn thừa, thức ăn thu gom từ nhà hàng/bếp ăn, đặc biệt thức ăn thừa có chứa thịt lợn, sản phẩm từ lợn. Nếu bắt buộc dùng, phải đun sôi, nấu chín kỹ trước khi mang vào khu vực nuôi và sử dụng vật dụng chứa đựng riêng biệt để chuyển thức ăn vào cho lợn.
- Sử dụng thức ăn có nguồn gốc rõ ràng, đảm bảo chất lượng, an toàn, không

bị mốc, đóng vón (không dùng thức ăn thừa từ các trang trại/hộ nuôi đã bị bệnh DTLCP); nên để bao thức ăn ở ngoài khu vực chuồng nuôi và sử dụng vật dụng chứa đựng (xô, chậu,...) để chuyển thức ăn vào cho lợn.

- Không sử dụng thức ăn thô xanh (rau, bèo,...) được lấy ở những khu vực đang có dịch bệnh DTLCP; nếu bắt buộc dùng, phải đun sôi, nấu chín.

- Nguồn nước sạch cho lợn uống hoặc vệ sinh chuồng: Ưu tiên nước sạch đã qua xử lý (nước giếng, nước máy); tuyệt đối không dùng nguồn nước có nguy cơ đã bị ô nhiễm (nước ao, hồ, sông, suối,...); vệ sinh máng ăn/ máng uống và thay nước uống hàng ngày.

4. Vệ sinh, sát trùng, quản lý chất thải chăn nuôi:

- Dọn phân, chất thải hàng ngày, ủ kỹ hoặc che đậy kín, rắc/ trộn vôi bột; tuyệt đối không xả nước thải, chất thải chăn nuôi chưa qua xử lý ra môi trường.

- Khử trùng chuồng nuôi từ 2–3 lần/tuần bằng thuốc sát trùng có bán trên thị trường (Virkon-S, Iodine, Chlorine,...) theo hướng dẫn của nhà sản xuất.

- Giữ chuồng thoáng, nền chuồng luôn khô ráo, giảm ẩm ướt để hạn chế côn trùng.

- Vệ sinh, khử trùng chuồng trại sạch sẽ sau mỗi lứa nuôi, rắc vôi và để trống chuồng 2-3 tuần.

5. Kiểm soát côn trùng, động vật trung gian:

- Lắp lưới chắn ruồi, muỗi; đặt bẫy diệt chuột, côn trùng khác.

- Không để thức ăn, phân thải hở ngoài trời để tránh thu hút côn trùng.

- Không để các loại vật nuôi khác (trâu, bò, dê, cừu, chó...) vào khu vực nuôi lợn.

6. Quản lý đàn lợn:

- Nguyên tắc nuôi “cùng nhập – cùng xuất”, không nhập thêm lợn trong thời gian nuôi.

- Tiêm phòng đầy đủ các loại vắc xin theo hướng dẫn của cơ quan chức năng và bổ sung dinh dưỡng, vitamin cho lợn.

- Theo dõi sức khỏe đàn lợn hàng ngày: nếu có biểu hiện sốt, bỏ ăn, tím tai, chết đột ngột,... phải báo ngay cho nhân viên thú y hoặc chính quyền xã.

- Không giết mổ, bán chạy lợn bệnh, lợn chết vì làm dịch bệnh lây lan nhanh.

III. TÁI ĐÀN AN TOÀN

- Chỉ mua lợn giống có nguồn gốc rõ ràng (từ cơ sở uy tín, cơ sở an toàn dịch bệnh) hoặc có giấy kiểm dịch thú y.

- Nuôi nhốt riêng đàn mới ít nhất 21 ngày và sử dụng dụng cụ chăn nuôi riêng cho đàn mới.

- Khai số lượng lợn nuôi với chính quyền địa phương khi tái đàn.

**Bà con có thể tham khảo thêm Hướng dẫn thực hiện biện pháp an toàn sinh học cho cơ sở chăn nuôi tại Phụ lục II ban hành theo Quyết định số 05/QĐ-CNTY-KHCNMT ngày 18/3/2025 của Cục trưởng Cục Chăn nuôi và Thú y .*

